

Sygn. akt V CZ 19/20

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa "K." sp. z o.o. w W.
przeciwko P. M.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 6 sierpnia 2020 r.,
zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 25 czerwca 2019 r., sygn. akt XI Ga (...),

**oddala zażalenie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2017 r. oddalił powództwo „K.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko P. M. o zapłatę kwoty 51353,93 zł, obejmującej karę umowną z tytułu niewykonania przez pozwanego w terminie robót określonych w umowie z dnia 4 kwietnia 2009 r. (34425,30 zł) oraz częściowy zwrot wypłaconej mu zaliczki na poczet umowy z dnia 6 sierpnia 2009 r. (16928,63).

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 23 czerwca 2019 r., na skutek apelacji powódki, uchylił wyrok Sądu Rejonowego i przekazał sprawę temu Sądowi do

ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, wskazując na nierozpoznanie istoty sprawy (art. 386 § 4 k.p.c.).

Pozwana wniosła zażalenie na powyższe orzeczenie, zarzucając naruszenie art. 386 § 4 w związku z art. 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c., sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Zakres kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym określonym w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. jest ograniczony; nie obejmuje oceny zasadności powództwa, apelacji ani merytorycznej trafności stanowiska sądu odwoławczego. W postępowaniu tym Sąd Najwyższy bada jedynie, czy sąd drugiej instancji prawidłowo zakwalifikował określoną przesłankę jako podstawę usprawiedliwiającą wydanie orzeczenia kasatoryjnego i - w zależności od wyniku tego badania - oddała zażalenie albo uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, zgodnie z którym do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wtedy, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo oceny merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 września 2014 r., II CZ 43/14, nie publ.; z dnia 23 października 2014 r., I CZ 63/14, nie publ.; z dnia 5 lutego 2015 r., V CZ 103/14, nie publ.).

Ocenę zasadności wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia kasatoryjnego przeprowadza się na podstawie motywów przedstawionych w jego uzasadnieniu.

Sąd Okręgowy wskazał, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku sądu pierwszej instancji nie wyjaśnia istotnych w sprawie okoliczności faktycznych, tj. przyczyn opóźnienia się przez pozwanego z wykonaniem robót przewidzianych

w umowie zawartej przez strony w dniu 4 kwietnia 2009 r. (daty przekazania pozwanemu dokumentacji projektowej, placu budowy, rozpoczęcia robót i możliwości wejścia przez niego na teren budowy, prawidłowości wykonania tych prac, przyczyn ich odbioru dopiero w październiku 2009 r., podczas gdy wszystkie usterki zostały usunięte już w sierpniu 2009 r.) oraz sposobu rozliczenia zaliczki świadczonej na poczet wykonania umowy z dnia 6 sierpnia 2009 r. Uzasadnienie to - według oceny Sądu drugiej instancji - w istocie nie zawiera stanowczych ustaleń, lecz przytoczenie stanowiska stron oraz relację z przebiegu postępowania dowodowego z pominięciem ich oceny i wynikających z niej wniosków.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd - aprobowany przez skład orzekający - że w sytuacji, gdy uchybienia w sporządzeniu uzasadnienia sądu pierwszej instancji są tak poważne, że uniemożliwiają lub znacząco utrudniają stwierdzenie, na jakiej podstawie sąd pierwszej instancji poczynił określone ustalenia faktyczne, sąd drugiej instancji może uchylić orzeczenie sądu pierwszej instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania (zob. postanowienia: z dnia 29 września 2017 r., V ZC 61/17, nie publ. oraz z dnia 13 listopada 2019 r., IV CZ 91/19, nie publ.).

Skarżący w zażaleniu nie odniósł się w sposób należyty do wskazanych mankamentów uzasadnienia, koncentrując swoją uwagę na wyrażonej przez sąd pierwszej instancji konkluzji co do merytorycznej zasadności powództwa. Próba podważenia zaskarżonego orzeczenia przy użyciu tych - polemicznych - argumentów nie mogła przynieść oczekiwanego przez skarżącego rezultatu.

Z tych względów Sąd Najwyższy, uznając zarzuty podniesione w zażaleniu za bezzasadne, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

jw